

TEST SPRAWDZAJĄCY

Ćwiczenie 1.

Przeczytaj uważnie tekst, fragment utworu Z. Kossak-Szczuckiej i odpowiedz na poniższe pytania.

Tak myślał zebrany naród. Tak myślał król. Opromieniony blaskiem słońca odbijającego się w koronie, rozważał, że kończy dzieło zaczęte przez wielkiego dziada. Wspomniął, jak ów dziad, Jadwigi mąż, stał późnym wieczorem na grunwaldzkim wzgórzu, brunatnym i lepkiem od przelanej za dnia krwi, i patrzył milcząc na nieskończony szereg wozów, co skrzypiąc, uwoziły ciała pobitych komturów. Białe płaszcze zwisając wlokły się po ziemi niby powalona pycha krzyżacka i złość. Dziś grzeje słońce, nie ma pobitych ni krwi i nie ma już krzyżackiego płaszcza. Kończy się dzieło...

Spojrzał na siedzącego u nóg swych Stańczyka.

– Patrzaj a cuduj się – rzekł. – Tej chwili nawet ty łatki nie przypniesz, bo wielka jest.

Błazen zmrużył lewe oko.

– Chwila wielka, wasza królewska mość, ale skutki zrodzi małe... Gadzina skórę zmienia, a przecież kąsa jednak...

– Głupiś, toć przysięgać będą... Czego byś jeszcze chciał?

– Iżby zmienili dusze, a nie płaszcze...

Umilkł, bo orszak książęcy zatrzymał się. Trzej książęta zeszli z koni. Wysunął się przed nich biskup pomezkański a uklękawszy na stopniach prosił króla polskiego, by raczył przyjąć hołd od Albrechta i księciem go pruskim naznaczył. (...) Ksiądz prymas i Krzysztof Szydłowiecki, kanclerz, oparli o kolana króla księgę Ewangelii świętej, na której Albrecht położył palce prawej ręki, donośnym głosem wypowiadając przysięgę:

– Ja, Albrecht, margrabia brandenburski, a także w Prusiech, szczeciński, pomezkańskie, Kaszubów, Słowian etc. Książę, burgrabia norymberski i pan Rugii, ślubuję i przysięgam Bogu Wszchemogącemu, że od tej chwili na wieczne czasy będą wiernym, uległym, hołdownym i posłusznym ze wszystkimi swymi poddanymi najjaśniejszemu miłościwemu panu Zygmuntovi, królowi polskiemu, i jego następcom oraz całej Koronie Polskiej, tak jak się należy i przystoi księciu lennemu i miłośnikowi pokoju. Tak mi, Boże, dopomóż i święta Ewangelio...

Pytanie 1.

Jakie wydarzenie historyczne jest głównym tematem fragmentu?

- a) wojny polsko-krzyżackie
- b) bitwa pod Grunwaldem
- c) hołd pruski
- d) chrystianizacja Prus

Pytanie 2.

Co czuje król Zygmunt Stary?

- a) obawy i lęki
- b) rozgoryczenie i żal
- c) spokój i spełnienie
- d) wesołość i radość

Pytanie 3.

Dlaczego Stańczyk nie daje się ponieść entuzjazmowi tłumu?

- a) nie popiera decyzji króla
- b) boi się, że państwo pruskie będzie równie niebezpieczne, jak Zakon
- c) w głębi serca sprzyjał Zakonowi
- d) uważa, że Albrecht Hohenzollern będzie słabym władcą

Pytanie 4.

Co przysięga Albrecht Hohenzollern królowi Zygmuntowi?

- a) wierność
- b) posłuszeństwo
- c) poddaństwo lenne
- d) wszystkie odpowiedzi są prawidłowe

Ćwiczenie 2. (do wykorzystania w pracy z uczniami zdolnymi)

Poniższy tekst również stanowi opis hołdu pruskiego. Przeczytaj go uważnie i zastanów się nad podobieństwami i różnicami opisów. W kilku zdaniach spróbuj je wyjaśnić, nie zapominając o uwzględnieniu cech stylu naukowego.

Hołd pruski odbył się 10 kwietnia 1525 w Krakowie po wcześniejszym zawarciu traktatu między królem Zygmuntem I Starym a Albrechtem Hohenzollernem w dniu 8 kwietnia 1525. W wyniku tego aktu Prusy Zakonne zostały przekształcone w Księstwo Pruskie jako lenno Polski.

Ostatni wielki mistrz Zakonu Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie (krzyżackiego) sprawujący władzę świecką nad państwem zakonnym, Albrecht Hohenzollern, przyjął wyznanie luterańskie i przekształcił państwo zakonu krzyżackiego w świeckie państwo (Prusy Książęce), stając się